

αύτης ὁ Ἐπιτάφιος ἀνυψούμενος ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν ἱερέων, μὲ πομπὴν καὶ μὲ παρατάξι, μὲ ἀκολουθίαν ἀπέρου πλήθους, μὲ συνοδίαν δεκάδος στρατιωτῶν, καὶ διαδὸς βραγχίων σαλπίγγων, περιφέρεται ἀνά τοὺς κυριωτέρους δρόμους τῆς πόλεως, κατακλιόμενος ὑπὸ τῶν ἀτελευτήτων ἐκρήξεων φοβερῶν πυροτεχνημάτων. Ἀλλοίμονον ἂν δύο Ἐπιτάφιοι διαφόρων ἐκκλησιῶν συναπαντηθοῦν. Τὴν ἐπομένην πολλὰ θύματα θὰ ἀριθμῆ ἡ ἀστυνομία τῆς πόλεως. Κραταῖα μάχη συνάπτεται μεταξὺ τῶν ἀντιθέτων ἐκκλησιαζομένων, αἱ ροκέτες, τὰ χαλκούνια ἐκρήγνυνται μαινιδῶ, βούζου μαινόμενα, περιστρέφονται ταχύτατα, διασκορπίζουσι εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτὸς φωτεινοτάτην πληθῶραν σπινθήρων καὶ παρασύρουσι καὶ ἀφανίζουν μὴ φειδόμενα οὐδὲ ῥάσων ἱερέων οὐδ' αὐτῶν τῶν χρυσῶν κροσσῶν τοῦ ἐπιταφίου, καὶ κατακλινοῦσι πᾶν τὸ προστυχόν... Ἐημερόνει τέλος τὸ Σάββατον, ἐπέρχεται ἡ Ἀνάστασις. Χριστὸς Ἀνέστη! καὶ ὅλα τὰ σκωριασμένα ὄπλα σκούζουσι λυσσωδῶς, ὅλα τὰ ἄχρηστα πηλίνα ἀγγεῖα θραύονται διὰ τὸ πείσμα τῶν Ἑβραίων ἐπὶ τῶν λιθοστρώτων, καὶ μὲ τὴν πρώτην σφαγὴν τῶν πρώτων ἀμυνῶν, τῶν προωρισμένων νὰ ψηθοῦν πανηγυρικῶς σήμερον ἐπὶ τῶν πυρῶν τοῦ Πάσχα, καὶ μὲ τὸ πρῶτον ῥάντισμα τοῦ χυνομένου αἵματος ἢ βαρεῖα σκιά τῆς Τεσσαρακοστῆς ἐξαφανίζεται πρὸ τῶν κοκκίων αὐγῶν τοῦ Πάσχα καὶ τῶν ἐγκαρδίων φιλημάτων τῆς Ἀγάπης.

ΕΠΑΡΧΙΩΤΗΣ

ΦΙΛΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀγαπητέ μου,

Περνοῦσα τὸ δρόμο τῆς Κηφισίδος κοντὰ στὴ γωνία τοῦ βασιλικοῦ κήπου βλέπω ἀνθρώπους μαζεμένους· ὅλοι εἶχαν τὰ μάτια τους προσηλωμένα κάτω κάποιος, εἶπα, κάτω θὰ ἔπαθε τίποτε μαχαιριές, τίποτε μεθύσι, τίποτε ἀρρώστια, τὰ συνειδησιμμένα καὶ πλησίασα. Κ' εἶδα ξεπλωμένο κατὰ γῆς ὄχι ἀνθρώπον· ἄλλο πλάσμα· ἕνα ἄλογο. Πεσμένο ἦταν ἐστὶ ξερβὶ πλεορό· βαρεῖα βαρεῖα τὸ κεφάλι του ἐστὶ λάσπη παραιτημένο, σὰ σφιχτοκαρφωμένο ἐπὶ τῆς τῆς κορμὶ του μονάχα σάλευεν ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή σὰν ἀπὸ βαρὴν ἀγῶνα· σὰ νὰ γύρευε νὰ ξεκασάνη, νὰ λυρωθῆ, νὰ ξεκασηκωθῆ τοῦ κίκου, τοῦ κίκου· συντριμμένα τὰ κόκαλά του, πόνος τόσφαξε, μαρτύριο τόπνιγε. Τέντονε τὰ πόδια καὶ κῆπον κῆπον τ' ἀνασῆκωνε τὸ ἐν' ἀπὸ τὰ πσινά του, τὸ δεξί, καὶ τὸ κουνούσε ἀργὰ δὴν τρεῖς φορές· ἔλεγε πὼς κάποιον ἔκραξε· καὶ πάλι τὸ ξεάρριχεν ἀδοῦλευτο, κ' ἔμενεν ἀκίνητο· Ἦταν ἐστὶ τραυμὰ μ' ἄλλα δύο γλύστηρε κ' ἔπεσε· καὶ πέφτοντες χτύπησε· τὰ σίδερα τοῦ σύντριψαν τὴ ραχοκοκαλιά· τᾶλλα δὴν συντρόφια του τὸ πάτησαν καὶ αὐτὰ κατὰ, τ' ἀποτελείωσαν. Τάβγαλαν ἔξω ἀπ' τὴ γοαμῆ, τὸ τραυμὰ μὲ τᾶλλα τράβηξε τὸ δρόμο του. Τὸ χτυπημένο ὦρα τὴν ὦρα ἔπεφτε σὲ πὺ μὲγάλο βύθος· τοιγῶν του οἱ μαζωμένοι κῆττασαν, φλωρούσαν, χωράτεναν, γελούσαν. Κ' ἐκεῖ μπροστὰ ἐστὶ μάτια τους τὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ ψυχομαχοῦσε κ' ἔδινε τοῦ λογικοῦ τὸ ἄλογο τὸ πλέον ἀξιόμιμητο, τὸ πλέον ἱερὸ παράδειγμα· πὼς νὰ ξη κανεῖς καὶ πὼς νὰ πεθαίνη! Τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς δὴν τὸν φοβήθηκε τὴ Μοῖρα τὴν ἀκίνητη νὰ τὴ νικήσῃ δὴν στοχασθῆκε τρελλά· σὰ στοικὸς φιλόσοφος ὑπόμεινε τὴν πίκρα· σὰ στοικὸς φιλόσοφος ἔμεινε μακρὰ ἀπὸ τὴν κελίαν. Ἀπάνου στὴ δουλειὰ τὸ χτύπησαν ὁ κεραννὸς τῆς Μοῖρας· ἀλλοίμονο αὐτὸν ποῦ πέση· ἔχθροι τοῦ γίνοντ' ὅλοι, ξένοι

καὶ δικοί· ἔτσι, τὰ συντρόφια του δὴν τοῦδωσαν βοήθεια· μάλιστα τοῦ ἔκαμαν κακό· δεμένα κ' αὐτὰ, τράβηξαν ἐνήμπορα τὸ δρόμο τους ὅσο ποῦ νᾶρθ' ἡ ὦρα τους. Ἐπεσεν ἦσχα ἦσχα, χωρὶς φωνή, χωρὶς κλύματα, χωρὶς τινάγματα· μὴ ὁ ἴδρωτος τῆς ἀγωνίας χύθηκεν ἀπάνου του προτοῦ στεγνώσῃ ὁ ἴδρωτας τῆς ἐργασίας. Νόμιζες ὄχι πὼς βασιλεύεται συντριμμένο καὶ χαροπολεμᾷ· θαροῦδες πὼς ἀπλώθηκε νὰ ξεποστᾶσῃ καὶ ἄθελα τὸ πῆρε ὁ ὕπνος· ἔζησε σὰ μάρτυς καὶ πέθανε σὰν ἦρας· μ' ἄθελα ψιθύρισα· Ἄνθρωπε, παραδειγματίσου! Ο ΦΙΛΟΣ ΣΟΤ.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΕΞΟΡΚΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΝΙΧΤΟΥΡΑ

Κόπικσε, γιατρέ μου, τὸ ἀπὸ δὴν νὰ ἔδης τὸ Δημήτρη μου, μοὶ ἐφώναξε γυνὴ τις ἐν τῷ χωρίῳ «Δανακὸς» οὔ ποῦ μετέβην ἐκ Φιλοτίου κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα.

— Δὲν εἶμαι γιατρὸς, κερά μου.

— Ὅχι δὴ ἐξοχώτατε, νὰ συχωρεθῶνε τὰ πεθάνεμά σου, κάμε τὸ κόπο νὰ τὸ δῆς ποῦ νὰι τὸ κακίτυγὸ νιχτουρικισμένο. Τὰ προχτὲς τὸ ἤτεψενη ἡ γρηῃ ἡ γιάτρισα μὰς, τοῦ πνε καὶ τὸν ἐξορκισμὸ τοῦ παπα Βασίλη ἀπὸ τὸ Φιλῶτι, μὰ δὴν εἶδνε χαίρη τὸ καμένο. Σήμερα πάλι τὸ πρῶτὸ ποῦ ζυμώσαμενε τοῦ βάλκαμενε στὸ λαμὸ τοῦ τὴν πανιστήρα τοῦ φούρνου· ἐστὶ δὴ ζεστή καθὼς ποῦ ἦτανε καὶ τὸ πῆραμενε τρεῖς βόρτες τὸ χωρίδ καὶ τοῦ σημπαίνανε τσοὶ ντενεκέδες τὰ ἄλλα κοπέλια, μὰ νὰ ποῦ δὴν εἶναι βολετὸ νὰ σωτηρευτῆ...

Ἐκινήθη τότε ἡ περιέργειά μου καὶ ἐσκέφθην νὰ ἐπωφεληθῶ τῆς περιστάσεως. Ἐζήτησα δὴ νὰ προσκληθῆ ἀμέσως ἡ γιάτρισα.

— Ὅχι τὴν ἤθελες, γιατρέ μου, γιὰ νὰ κάμετε συβούλιο, μὰ λείπει στ' Ἀκρωτήρι καὶ θὰ στραφῆ στὸ χωρίδ αὔριο ποῦ νὰι Κυριακή.

— Ναι... ἀλλὰ δὴν πειράζει, ἔρχομαι αὔριο.

— Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ τὰ πλερώσῃ, γιατρέ μου...

— Ποῦ εἶναι ὁ Δημήτρης; ἤρωτήσα.

— Ἐλα μπρὲ σὺ ἐδῶ νὰ σε δῆ ὁ ἐξοχώτατος...

Προβάνει ὁ Δημήτρης, ἡλικίας περίπου ἑκτὼ ἐτῶν, κίτρινος, πάσχων ἐξ ἰκτεροῦ καὶ κρατῶν τεμάχιον ἄρτου· ἀλλὰ μόλις μὲ εἶδεν, ἐτράπη εἰς φυγὴν περίτρομος. Μ' ἐφοβήθη, καὶ εἶχε δίκαιον, διότι ἐν τῷ χωρίῳ ἐκείνῳ ἀποτελουμένῳ ἐκ τριάκοντα περίπου οἰκιῶν, κειμένῳ δὲ παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Διός, σπανίως βλέπουσι τινὰ ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἰδίως ἐν ὄρχειμῶνος. Ἄλλ' ἐσκέφθην ὅτι δὴν ἔπρεπε νὰ παραμείνω ἐπὶ πλέον ἐκεῖ· καὶ ἀποχαιρετίσας τὴν πελάτιδά μου, ἐπέστρεψα ἀμέσως εἰς τὸ χωρίον Φιλῶτι, ὅπερ ἀπέγει περὶ τὴν μίαν ὥραν τοῦ Δανακοῦ.

Ἡ πρώτη μου φροντίς ἦτο νὰ ζητήσω τὸν παπα Βασίλη ἵνα ἴδω τὸν ἐξορκισμὸν περὶ οὗ ἔτυχε ν' ἀκούσω καὶ ἄλλοτε, παρὰ γράδιον, εἰς διάφορα χωρία, ὅτι «εἶνε τὸ μόνο ἀντιπάρμαχο τοῦ νιχτουρα».

Ὁ ἱερεὺς οὗτος, ὅστις εἶναι ἀρκετὰ μορφωμένος, μοὶ ἐπέδειξε γελῶν, «Μικρὰν Στιχολογίαν», ἐκδοθεῖσαν ἐν Βενετίᾳ τῷ 1755, ἐπὶ τοῦ ἐξωσύλλου τῆς ὁποίας εὐρηται χειρόγραφος ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐξορκισμὸς. Μοὶ προσέθηκε δὲ ὅτι, καθ' ἃ γνωρίζει, ἐκ παραδόσεως, ἄλλοτε ἐγένετο χρῆσις αὐτοῦ καὶ ὑπὸ ἱερέων.

1 Τὸ χυνομένον πανίον ὅπερ δένουσι βεβρεγμένον εἰς τὴν ἄκραν ξύλου καὶ καθαρίζουσι δι' αὐτοῦ τοὺς φούρνους.